

Het gebruik van de Bijbel

In de Oase zijn alle thema's ontleend aan bijbelpassages. Soms staat er bij een thema een bij elkaar passende reeks verhalen, zoals vorige week over Jakob. Soms ook verschillende bijbelverhalen, die thematisch bij elkaar passen. Dat laatste is deze week het geval.

Hetzelfde verhaal

Het kan voorkomen dat we eenzelfde bijbelverhaal vaker vertellen, omdat er meerdere thema's in doorklinken. Deze week starten we met het verhaal, waarmee we vorige week afsloten: de ontmoeting van Jakob met zijn broer Esau na de vele jaren dat Jakob in het buitenland verbleef.

Vorige week was het de familieband die in het verhaal de boventoon voerde.

Uiteindelijk ben en blij je familie en dat geeft je de kans om problemen te overwinnen.

Deze week is het thema 'Kapot' en daardoor ligt de nadruk op het slechte geweten van Jacob, die probeert zijn broer te paaien met cadeaus. Maar dat is niet nodig.

Verrassend hoe eenzelfde bijbelverhaal verschillende kanten heeft en tot verschillende gesprekken kan leiden.

De link naar nu

Bijbelverhalen krijgen pas hun actuele waarde als je er iets in kunt herkennen van het leven van nu. Zonder dit zozeer in het bijbelverhaal zelf onder woorden te brengen, geven de gespreksvragen én de gebedsintenties al genoeg aanleiding om de link naar nu te leggen.

De teksten op deze twee pagina's zijn van de hand van Hilda Algra.

De vragen en gebedsintenties zijn van Désiré Brokerhof.

MAANDAG

Vertrouwensbreuk

Een verhaal over aartsvader Jakob en zijn broer Esau.

Je tweelingbroer na zo veel jaren weer terugzien, hoe eng kan dat zijn? Nou, behoorlijk! Voor Jakob in ieder geval wel. Hij is doodsbang. Lang, heel lang geleden, toen ze een jaar of zestien, zeventien waren, was Jakob halsoverkop weggevlucht van huis. Want Esau had geroepen: 'Ik vermoord die stiekemer!' Die stiekemer was Jakob, daar was geen twijfel over mogelijk. En Esau meende het, ook daarover geen twijfel.

Jakob moest vluchten voor zijn leven. Hij had het er zelf naar gemaakt. Hij had namelijk de erfenis voor Esau bij hun oude, blinde vader weggegraaid. Dat valt op geen enkele manier goed te praten, al had Jakob dat wel lang geprobeerd – voor zichzelf. Jakob had voorgoed het vertrouwen van zijn broer kapotgemaakt. Nu, tientallen jaren later en een stuk wijzer, snapt hij maar al te goed dat Esau nog steeds woedend op hem is en hem zijn rotstreek alsnog betaald zal zetten. Dus dat hij letterlijk doodsbang is, is niet zo raar.

Ze gaan elkaar ontmoeten, straks, er is geen ontkomen meer aan. Jakob redt wat er nog te redden valt. Hij bidt God om hem en zijn gezin te redden uit de handen van Esau. Hij stuurt een enorme vracht cadeaus vooruit om Esau te paaien en loopt met knikkende knieën zijn broer tegemoet. Zijn vrouwen en kinderen volgen op afstand.

En Esau? Zodra hij Jakob ziet, rent hij met gespreide armen op hem af. 'Jakob, broer! Daar ben je, eindelijk! Ik heb je zo gemist!' Hij omhelst hem alsof hij hem nooit meer wil loslaten. De beide mannen huilen in elkaars armen. Voor Esau heeft de tijd de breuk geheeld. Wat kapot was, krijgt een nieuwe kans.

Genesis 32:10-12 en 33:1-4

Gespreksvragen

- ▶ Dit is hetzelfde verhaal als afgelopen vrijdag, maar anders verteld. Wat is het verschil?
- ▶ Is Jakob nog dezelfde als toen hij zijn broer bedroog?
- ▶ Hoe komt het dat Jakob zo bang is om zijn broer te zien, terwijl dat helemaal niet nodig blijkt?

Gebedsintentie

Heer, wees met alle broers en zussen, die tegen elkaar op moeten boksen. Geef dat wij in onze gezinnen de harmonie kunnen bewaren en elkaar met respect behandelen.

DINSDAG

Wie niet horen wil...

Het succes van Jakobs vader Isaak heeft ook een keerzijde.

Alles wat zijn handen aanraken, verandert in goud. Niet letterlijk natuurlijk, maar bij wijze van spreken. Isaak heeft extreem veel succes in alles wat hij doet. Als hij zaait, oogst hij een half jaar later twee keer zoveel als de boeren in de omgeving met een vergelijkbaar stuk grond. Zijn koeien krijgen twee keer zo veel kalveren als normaal en geven twee keer zo veel melk. Hetzelfde geldt voor de geiten en de kamelen. Isaak, de vader van Jakob, had een leven als een vorst. Hoe doet hij dat toch? Heeft hij een geheim middelje, een bijzonder soort mest of zoiets?

De knechten van de boeren in de omgeving hebben de knechten van Isaak al tig keer bevroegd. Maar die blijven volhouden dat Isaak gewoon *mazzel* heeft: Gods zegen over alles wat hij doet.

'Ja, ja, dat zal wel. Die *mazzel* zorgt er anders wel voor dat onze bazen ons erop aankijken. Ze zien dat wij niet zo veel oogsten. Dus doe even wat minder je best, ja.'

'Sorry, hoor,' zeggen Isaaks knechten, 'waar doen jullie moeilijk over? Jullie oogsten zijn toch ook goed? En we doen trouwens niet speciaal ons best. We doen gewoon ons werk.' Oké, wie niet horen wil, moet maar voelen, besluiten de jaloerse knechten. Ze vernielen expres de waterputten die de vader van Isaak nog had gegraven. Ze doen het zo grondig, dat de knechten van Isaak de putten niet meer kunnen maken. Nou kunnen ze zelf hun vee ook niet meer te drinken geven, maar alles beter dan dat succes van boer Isaak te moeten aanzien.

De koning hoort van de onrust in de streek. Hij vraagt Isaak het land te verlaten. Nu zitten die jaloerse knechten met het droge land, terwijl Isaak honderd kilometer verderop succesvol kan boeren. Maar daar zitten ze dan tenminste niet meer met hun neus bovenop.

Genesis 26:12-17

Gespreksvragen

- ▶ Hoe komt het dat die knechten de waterputten vernielen?
- ▶ Wat is het verschil tussen 'mazzel' hebben in ons gewone taalgebruik en in dit verhaal?

Gebedsintentie

Heer, geef ons uw zegen over wat wij doen. Geef dat we beseffen dat ons succes niet zomaar van ons is, maar dat alles wat we krijgen, komt uit uw hand. Dank u voor het leven.

WOENSDAG

Toekomst

Nebukadnessar droomt over de ondergang van zijn rijk.

Koning Nebukadnessar heeft al de hele week last van één droom. Het was niet eens een nachtmerrie, niet zoiets als ontdekken dat je naakt op een podium staat, of met monsters die je achtervolgen. Nee, het was een standbeeld waar hij naar keek, dat instortte. Zo raar. Dat móét iets betekenen. Een boodschap van de goden? Een voorspelling van de toekomst? Zijn eigen droomuitleggers kunnen hem niet helpen. Maar Daniël wel. Daniël zegt: 'Dit was uw droom: u zag een reusachtig beeld, met een gouden hoofd, zilveren borst en armen, een buik van brons, benen van ijzer. De voeten waren voor een deel van ijzer en voor het andere deel van klei. Toen rolde er een steen tegen de voeten van het beeld. Het beeld stortte in en verpulverde helemaal. De wind blies het gruis weg. Dat was uw droom. Hij gaat over de toekomst van uw rijk. U bent het gouden hoofd, edel en zuiver. Maar na u komt een minder machtig koninkrijk, niet van goud maar van zilver. En daarna komt een nog minder machtig koninkrijk, van brons. Het vierde koninkrijk zal hard zijn als ijzer. Dat zal alles en iedereen verpletteren. Niet alleen andere koninkrijken, ook de eigen bevolking zal eraan onderdoen. Daarna komt er een tweedeling. Een deel is hard als ijzer, een ander deel kwetsbaar als klei. Tussen die twee is geen verbinding mogelijk. Die verdeeldheid wordt de ondergang van dat rijk. En dan die steen die tegen de voeten rolt: dat is het koninkrijk van God. Dat zal alle koninkrijken vernietigen. Gods koninkrijk zal stevig zijn, uit één stuk. Het is honderd procent goed en het zal eeuwig blijven bestaan. Dan is er voorgoed een einde aan al het onrecht in de wereld.'

Daniël 2:24-45

Gespreksvragen

- ▶ Waaraan gaat het rijk van koning Nebukadnessar uiteindelijk ten onder?
- ▶ Wat is het bijzondere van Gods koninkrijk, dat in de droom wordt voorspeld?
- ▶ Vind je dit een donkere of een hoopvolle droom?

Gebedsintentie

Heer, geef dat wij in de verdeelde wereld van nu standvastig strijden tegen het onrecht. En dat we gesterkt door de verwachting van uw koninkrijk blijven geloven in heelheid en genezing.

DONDERDAG

Samen iets opbouwen

De stadsmuur van Jeruzalem die vernietigd was, wordt na de ballingschap hersteld.

De oude vrouw vertelt aan haar kleinkinderen over haar terugkeer naar Jeruzalem: 'Aan die toren heb ik nog helpen bouwen. Dat had je niet gedacht hè, je ouwe oma een bouwvakker. Ha ha, nee hoor, ik was geen bouwvakker. Maar mijn zussen en ik hielpen wel mee aan de herbouw, samen met mijn vader. Hij was stadsdeelbestuurder, dat wist je toch wel? Niet? Oh, nou ja. Iedereen deed trouwens mee. Apothekers, tempelknechten, juweliers, koopmannen, priesters, mannen en vrouwen, écht iedereen. We namen allemaal een stuk van de stadsmuur voor onze rekening. Wij werkten aan de Bakoventoren. Je moet je voorstellen: de muur had 150 jaar lang in puin gelegen. Er waren zelfs al hele struiken en bomen op gegroeid. Waarom we hem weer wilden opbouwen? Kind toch, wat een vraag! De muur was de trots van onze voorouders. Tegelijk met de verwoesting was ons volk weggevoerd, in ballingschap. Maar in de loop der jaren kwamen steeds meer mensen terug. Ze bouwden nieuwe huizen, maar die muur lag nog altijd in puin. Alsof we niet echt thuis waren in onze stad. Maar het was zo'n puinhoop, er was geen beginnen aan. Toen is Nehemia toch begonnen. Hij heeft het georganiseerd, heeft iedereen opgetrommeld. Geweldig was het, die saamhorigheid, sámen iets opbouwen. Als één man noemen ze dat, hihi, ook mijn zussen en ik. En we deden heus niet onder voor de sterke kerels hoor, dat je dat niet denkt. Als je vijftien liter water kan dragen, kun je ook een balk op zijn plaats leggen. We zijn nog genoemd ook, kijk maar in dat lijstje aan de muur. Tussen al die namen van wie welk stukje van de muur herbouwd staan ook wij: "Het gedeelte met de Bakoventoren werd hersteld door..." Hier, kijk: "Sallum..." Dat is mijn vader. En daarnaast staan wij, zijn dochters.'

Nehemia 3:1-31

Gespreksvragen

- ▶ Hoe kwam het dat de oude vrouw zich toen niet thuis voelde in haar eigen stad?
- ▶ Waarom was indertijd een stadsmuur zo belangrijk?

Gebedsintentie

Heer, wat geweldig is het om samen iets wat kapot is weer op te bouwen. Geef ons de kracht en de saamhorigheid die daarvoor nodig zijn. Want ook nu is er inzet en elan nodig, en helende kracht.

VRIJDAG

Toch maar niet

Onheilsprofeet Jona is strenger dan zijn opdrachtgever.

Jona is een onheilsprofeet. Een heel goeie ook nog eens. God stuurt hem naar Nineve, een gigantische wereldstad. Miljoenen mensen wonen er. Jona moet hun de waarheid zeggen.

Het is een volle dag lopen van de buitenwijken naar het centrum. Daar gaat hij 's morgens vroeg op een trap bij het marktplein staan. Tegen alle mensen die langskomen roept hij: 'Dit is een boodschap van God. Jullie leven zo slecht, dat God deze stad over veertig dagen zal verwoesten.'

De mensen denken niet eens: 'Die man is gek', maar ze zeggen tegen elkaar: 'Hij heeft gelijk, we zijn helemaal verkeerd bezig, het roer moet om!'

Het nieuws gaat als een lopend vuurtje door de stad. Iedereen maakt goede voornemens. Dieven worden gulle gevers aan goede doelen. En iedereen draagt een boetekleed. Daarmee laat je zien dat je je bewust bent van je schuld aan God en mensen. Ook de koning trekt zijn koningsmantel uit en slaat een boetekleed om. Hij komt van zijn troon en gaat op de grond zitten. Hij beveelt dat alle mensen en dieren in Nineve moeten vasten: 'Niemand mag nog eten of drinken tot de veertigste dag voorbij is. God zal zien dat we echt spijt hebben en serieus proberen ons leven te beteren. Misschien bedenkt God zich dan en zal de stad niet worden verwoest.'

Iedereen in Nineve houdt zich aan dit koninklijk bevel. En ja hoor, God ziet het en besluit Nineve toch niet te verwoesten. Iedereen blij. Behalve Jona. Die vindt dat God zich aan zijn afspraken moet houden. Die vindt dat Nineve moet worden verwoest, zoals beloofd. Ook al kost dat miljoenen levens.

Jona 3

Gespreksvragen

- ▶ Is het terecht dat Jona God aan zijn belofte wil houden?
- ▶ Waarom moest Jona de inwoners van de stad eigenlijk gaan waarschuwen?
- ▶ Wat is de waarheid die Jona moest gaan vertellen?

Gebedsintentie

Heer, u bent genadig wanneer wij naar uw woord willen luisteren. Laten we berouw tonen voor de dingen die wij verkeerd doen. En geef dan dat onze wereldstad niet zal worden verwoest.